

Ýitig / pozitiw hekaýa (ýene-de biri)

Category: Hekaýalar, Kitapcy

написано kitapcy | 22 январа, 2025

Ýitig / pozitiw hekaýa (ýene-de biri)

ÝITIG

... – Köşek, kakaň bamy?!

Agzyndan süýjüsini çykarman “şapbyldap” oturyşyna baş atýar.

– Adyny bilýäňmi?

Ýene-de baş atýar.

– Kakaň ady näme?

“Şapbyldamasyny” kesýär. Süýjüsini çykarýar. Diliniň uçjagazy bilen çyr-çyrşak bolan dodaklaryny ýalaşdyrýar. Gaşjagazyny бүрүşdirip oýa batýar. Birsalymdan soň inçejik ses bilen dillenyär:

– Kaka.

Soraýanyň ýüregi gysýar.

Emma, daryksaň munça-da boljak däl.

Ol göwrümini giň tutmaga çalşyp, ýene-de göwnübirlik bilen süýjüsini “şapbyldadyp” başlan oglanjyga sowal bermegini dowam edýär:

– Onda köşek, sen nirede ýaşaýarsyň?

Ýene-de süýji agyzdan çykarylýar.

Ýene-de şireli dodajyklar gyzylja diljagaz bilen ýalanýar.

Garaja galpakly kellejige agram salynýandygynyň alamaty, gaşjagazlar бүрүşýär:

– Öýmüzde.

Soraýan uludan demini alýar.

– Öýüňiz nirede köşek?

– Howlymyzda.

– Howlyňyz nirede?

– Orazlaň ýanynda.

Soraýan: “Jan Allam, maňa sabyr-kanagat ber” diýip nalyş edýän

şekilde, aýasy bilen maňlaýyna şapyladýar. Ýüzüni tutup durşuna-da ýene-de boguksy soraman saklanyp bilmeýär:

– Ýeri bolýar, onda Orazlar nirede ýaşaýar?

– Biziň ýanymyzda!-diýende oglanjygyň bu akmak sowala geň galýandygy äheňinden bildirýär.

Soraýan bu ugurdanam suwytly netije gazanyp bilmejekdigine göz ýetirýär. Ol ýene-de süýji güýmenjesine dolanan oglanjygyň başga tarapyndan barmaga synanyşýar:

– Köşek!

Bu gezek süýji güýmenje bes edilmeyär. Garabaşynagaý oglanjyk, diňe:

– Hümm...-diýýär-de oňayýar.

– Kakaň bir ýerde işleýärmä?

Oglanjyk baş atýar.

Soraýanyň ýüzi ýagtylýar.

Ol begenmäge howlugýar.

Howlугanam indiki soragynyň jogabyny eşidende oňa mälim bolýar.

– Kakaň kim bolup işleýär, köşek?

Oglanjyk süýji ýalamagyny bes edýär-de, öňünde çommalyp oturan bu düşnüksiz, soranjaň daýa çişerilip seredýär. Göýä: “Birtopar akmak soraglary berip ýykaýdyň-aý, halys! Seň maksadyň näm-ä, daýy?” diýýän ýaly.

Emma oglanjyga edep-terbiýe öwredendikleri göz-görtele. Ol nätanyş adama gödek daraşmaýar-da, edeplilik bilen dogruja jogap gaýtarýar:

– Kaka bolup işleýär.

– Hawa-da! Seniňki düşnükli, köşek! Kakaň ady “kaka” bolsa, ejeň adam “eje” bolar-da. Kakaňam kaka bolup işleýän bolsa, ejeňem eje bolup işlär-dä. Dagy başga nähili bolsun?!-diýip hüňürdeýär-de, soraýançy dikelyär. Oglanjygyň gapdalyndaky oturgyja geçip, lapykeç oturýar. Oýa batýar.

Ýeri, içigary galмыш, gel-gel şu nobatçylykda şeýle bolaýmalymy diýsene? Düýn bar, ertir bar...Allaň beren günü gyt däl ahyry...

Bazaryň gündogar çetindäki gözegçilik nokadyndan ýarym-ýaş edip, eljagazyndan tutup getirdiler. Özlerem: “Ýitipdimmi,

nämemi, esli wagt synlap durduk welin, ýekeje özi aglamjyrap, kän durdy. Ýanyna gelen bolmady. Onnoň bärlikgän alyp gaýdaýdyk” diýşen bolşup, hilebir zat eden ýaly gomalyşýarlaram-a gaýta!

Häý, günüňize ýanaýyn!

Sizdenem bir bazaryň sakçysy bolarmy diýsene!

Ondan-a beýdip, bujagazy elinden garbap alakga iki-baka idenekledip ýörmän, şo ýeriň özünde, gaty daşlaşman ýerindejik hossaryny agtarybermeli welin...

Äý hawa-da, her kim öz kellagyrysny bahymrak özgäniň boýnuna atanyny kem görmeýär.

Ýeri, bujagazyň bü bolup oturyşy bilen, men indi, bujagazy näme edeýin?

Bazaryň ses güýçlendiriji ulgamyndan "Kim şunuň ýaly sypatdaky oglanjygyny ýitirip, indem onuň eýesi jähennemiň teýine gitmedik bolsa, gelsin-de bəri, ýitigine eýe çyksyn-da bahymrak!" diýip gygyraýyn diýseňem-ä, ol içigary galmyşyň döwlenine hepde ýarymdan geçdi.

Ýa, göni polisgä jaň edip: “Ýitig tapdyk, äkidiň” diýäýsemmikäm?

Onna-da bujagaz-a gelip alyp gitseler, yzyndan bu iki akmak garawulyň bujagazy alyp gaýdanyny görenler ata-enesine ýetirip, olaram üstüme sürnüp gelseler. Gelenleri bilenem oňman: “O nä, bizden soraman zat etmän, suw ýalyjak çagamyzy polisgä tabşyryp goýberdiň?” diýip üstüme dübläp dursalar...

Olam-a gow-a bolmaz-ow!

Adamlaram bü mahal şer tapsa şeker islemez bolupdyrlar. Özlerinde günä goýmazlar. Çagalaryny uly bazarda idegsiz taşlap, diri ýitig etdik diýmezler.

Galyberse-de: “Sizem garawul janlar, edeniňizlere taňryýalkasynlar! Tapypsyňyzlar! Ýygnapsyňyzlar! “Çupa-çups” berip köşeşdiripsiňizler! Soňam başyňyzdan sowup goýbermän, ýene-de ýük görseňizde iş edinip, polisge janlara jaň edipsiňiz!” diýmezler. Gaýta: “Meýdiňizde mellek gögersin, haram sakçylar! Öýden çykarylman huwwalanypjyk ulaldýan balajygymyzy, ylla bir tüýkesme ogry-jümri tutan ýalaky it masgarasy edip, elinjek polisiýaň eline tutduryp

goýberipsiňiz! Sizi üstüňizden häkimlige arza ýazyp, meýdiňizde mellek gögerdişimize bir serediň!" diýip, hüžžerilişerler.

Bazaryň garawulbaşysy, şeýle etse, kelebiniň ujuny ýitiren beýnisi üýtgeşik bir hakdan içen çykalgany tapaýjak ýaly, gazaply hyruç bilen ýeňsesini gaşaşdyryp-gaşaşdyryp goýberdi. Peýda etmedi.

Hemme zat öňki-öňkülik.

Bazaryň merkezi garawulhanasy.

Žalýuzi syrylan penjireler, gapy, stol-oturgyçlar, köne telewizor, telefon enjamlary, agyzjygyny tamşandyryp, göwnübir süýji sorup oturan oglanjyk, gapdalynda-da barha alaçsyzlyk basmarlaýan nobatçybaşy...

Ýeňsäňi gaşa-gaşama, üýtgeýän zat ýok.

Birsellem böwrüni diňläp oturandan soň ol ýene-de oglanjyga bakdy.

Dagy nätsin?

Ýene-de nalaç nobatçy, soraga başlady:

– Oglum?!

– Hümm?!

Şap-şap-şap...

– Sen näçe ýaşıňd-a, balajyk?!-diýip gürrüňdeşligiň strategiýasyny üýtgetmegi müwessa bilen nobatçybaşy içginsiredi.

Oglanjyk oňa şübheli garady-da, süýjüsini agzynda saklap durşuna:

– Üş!-diýip, bäs barmajygyny görkezdi.

– Düşnükli.-diýip nobatçy gaýgyly seslendi.

Birdenem bir zat ýadyna düşen dek ýüzi ýagtylyp gitdi.

– Ýogsa-da, köşek, sen bu bazara kim bilen geldiň?!

– Ejem bilen.

– Nämeli geldiňiz?

– Maşşynly.

– Kimiň ulagynda?

– Kakamyň.

Bulam-bujar ýumagyň ujuny tapandyryn öýden nobatçybaşy, barha begenip ugrady. Ol sowal-jogabyň yzyny dowam etmäge gyssandy:

-Kakaň ulagy nähili ulag, köşek?!

– Ullakan...

Şap-şap-şap...

– Hawa, hawa...-diýip, içini it ýyrtyp gelyän nobatçybaşy, oglanjygy yzyny aýtmaga howlukdyrды.

– Ap-akja...

Şap-şap-şap...

– Hawa, onsoň?!

– Tekerlerem gap-gara...

Şap-şap-şap...

Nobatçybaşynyň sabyr käsesi püre-pür boldy. Gelen ulagyny anyklasa hossarlaryny taparyn diýen umydam kör bolup köýenden soň, ol gözünüň gyýtagy bilen oglanjyga alaryldy. Onuň ýüzünde: “Näme-aý jijim, meni oýnap otymmyň ýa?!” diýýäne çalymdaş sowal görüňdi. Emma, her niçigem bolsa, söhbetdeşiniň üç ýaşlyja çagadygyny ýadyna salyp kelam agyz geplemedi. Diňe durşy bilen sorag belgisine öwrülip, göwnübir “şapbyldaýan” oglanjygyň “moh-mohunyň” “juk-jukly” ýerine garaşmaga oturды.

– Aýnasam ba...Şap-şap-şap...Ejem-ä yzynda otturды...Şap-şap-şap...Menem öňünde...Şap-şap-şap...

Birdenem oglanjyk sözünü tapba kesdi-de, süýji ýalamasyny goýdy. Nobatçybaşynyň ýüzüne naýynjar bakды.

Nätanyş daýy.

Nätanyş otag.

Nätanyş dünýä.

Ejesem ýok.

Kakasam ýok.

Ýeke özi...

Ymgyr nätanyşlygyň orruk-ortarasynda...

Ýalňyz...

Oglanjygyň dodajyklary öz-özünden kemşerdi-de, garaja gözünden syrygan birje dury damja, çyr-çyrşak ýañajygyndan togalanyp aşaklygyna gaýtdy.

“Weh, büýem häzir möňňürip başlaberse, men näderin?!” diýen pikir aňyny jasladan nobatçybaşy gyssandy. Görogly begiň Öwez Gyratyň syrtyndan “patlap” ýere gaçanda “goýun ýakyn, goýun ýakyn” diýip samrap başlaýşyna çalymdaş, bu-da kellesine gelen

mylakatly ýa-da mylakatlydyr öýden jümlelerini yzly-yzyna sarnaşdurmaga durdy:

– Haý-haý ballym, duraweri! Beýtmäweri! Beýtseň birden eýle bolaýmasyn! Häzir, häzir! Biz häzir, derrewjik, o seň bigam eneňem taparys, eneňdenem beter dünýe bir köpük kakaňam! Diňe bi giden garawulhanany gygyryp-wägirip eňhere etmeseň bolýa...

Oňa çenli ýarym-ýaş bolup aglap başlan oglanjyk, sojap durşuna kellejigini galdyrdy-da, nobatçybaşa garady:

– Daýy, telefonyňy beräý-dä!-diýip, enesini ýitiren guzujygyň mäleýşi ýaly naýynjar haýyş etdi.

Nobatçybaşy aňk-taňk boldy. Ilki bir, tasdanam: “Telefony näme etjek?” diýýärdi. Ýöne...

Bada-bat düşündi.

Ýigrimi birinji asyryň ikinji onýyllygyny ýaşap tamamlap barýan, orta ýaşdan agan zaňňar, utançdan ýaňa ýüzüni boz-ýaz edip, kisesinden eltelefonyny sogurdy. Jyňkyny çykarman oglanjyga uzatdy. Z nesilden bolan üç ýaşlyja görnükli wekil bolsa, gözýaş dökmesini bes etdi-de, telefony garbap aldy. Şireli barmajygy bilen düwmelerini basyşdyrdy. Jaň gitdi. Aňyrdan jaň alnan dessine-de ony gulagyna tutdy.

– Alýo, eje, geleňokmy?!...

Hekaýalar